

List izhaja ob sobotah. Posamezna številka 25 lir, zaostale številke dvojnjo. Naročnina: celoletna 1100, polletna 600, trimesečna 350, mesečna 90 lir. Oglasi: 30 lir mm v širokosti 1 stolpca, plačajo se vnaprej

DELO

GLASILO AVTONOMNE TRŽAŠKE FEDERACIJE K. P. I.
Leto IX. šte. 38 (467) TRST - SOBOTA, 2. NOVEMBRA 1957 Posamezna šte. 25 Lir

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
TRST, ulica Capitolina 3; telef.: 44.046 in 44.047
Odgovorni urednik: RUDOLF BLAŽIČ (Biagi)
založništvo „Dela“, tiska tip. Riva ul. Torrebianca 12

ENOTNI PODPRIMO pravično borbo delavcev ladjedelnic

sredo ob 14. uri je stopilo v stavko 13.000 delavcev iz CRDA in Tržaškega arzenala in ostalih kovinarjev. Delavci v ILVI so v znak zornosti stavkali eno uro, delavci v Tržiških ladjedelnicah pa dve uri. Tokrat so prvič stavkali tudi mladi. Stavkali so tudi delavci miljske ladjedelnice Giuliano in drugih manjših podjetij. Na trgu Ulpiano je bilo veliko zborovanje kajočih, na katerem so govorili sindikalni voditelji, tovariša Sema in Burlo od CGIL in Cosulich CISL. Zaradi trmaste vztrajanja delodajalskih strojov so delavci prisiljeni nadaljevati trdo borbo in to je potrebno, bo ta v prihodnjih dneh zajela še druge delavske kategorije. Zahteve delavcev ladjedelnic so pravične, zato je treba prisiliti delodajalce, da jih sprejmejo. Druge poti ni.

- ◆ Zborovanje stavkajočih delavcev
- ◆ Solidarnost federacije KPI in ZKMI

Delavci CRDA, borec se za boljše življenjske in delovne pogoje, za bolj pošteno ureditev delovnih odnosov, za večje spoštovanje pravic državljanov, vodijo obenem veliko bitko za obnovo stroja italijanske družbe, za ločitev IRI od Confindustria, za osvoboditev državnih podjetij od povezave s privatnim in zlasti z monopolističnim sektorjem, katerega koristi so v nasprotju s koristmi ogromne večine italijanskega ljudstva.

Delavci CRDA, borec se za boljše življenjske in delovne pogoje, za bolj pošteno ureditev delovnih odnosov, za večje spoštovanje pravic državljanov, vodijo obenem veliko bitko za obnovo stroja italijanske družbe, za ločitev IRI od Confindustria, za osvoboditev državnih podjetij od povezave s privatnim in zlasti z monopolističnim sektorjem, katerega koristi so v nasprotju s koristmi ogromne večine italijanskega ljudstva.

Delavci CRDA, borec se za boljše življenjske in delovne pogoje, za bolj pošteno ureditev delovnih odnosov, za večje spoštovanje pravic državljanov, vodijo obenem veliko bitko za obnovo stroja italijanske družbe, za ločitev IRI od Confindustria, za osvoboditev državnih podjetij od povezave s privatnim in zlasti z monopolističnim sektorjem, katerega koristi so v nasprotju s koristmi ogromne večine italijanskega ljudstva.

Ustanovna seja Pokrajinskega sveta KPI

Razširitev partije je odločilnega pomena za uspeh volilne bitke

V tork zvečer se je vršil v veliki dvorani Ljudskega doma ustanovni sestanek pokrajinskega sveta partije. Na predsedstvu so bili tovariši Vidali, Peco in tovarišica Marina, ki je otvorila sestanek s počastitvijo svetlega lika tovariša Rika Malalana in tovariša Vittoria Pascottini, ki nas je tudi pred kratkim zapustil.

Tovariš Giacomin je nato obravnaval kampanjo obnavljanja izkaznic in pridobivanja novih članov v partijo za leto 1957 ter objasnili njen pomen in važnost v zvezi s proslavami 40. obletnice Oktobrske revolucije in v vidiku volilne kampanje. Govornik je iznesel v glavnih obrisih načrt obnovitve izkaznic in rekrutacije in zlasti poudaril potrebo, da se vsi tovariši trudijo v akciji za rekrutacijo, da bi naša federacija postala vedno močnejša organizacija, ki naj zadobi značilnosti resnične množične partije.

Sekretar federacije je nato objasnili cilje bodoče volilne kampanje za politične volivce ter smernice za delovanje, ki ga bodo morali tržaški komunisti razvijati v tem okviru, v zvezi z italijansko in krajevno politično in gospodarsko situacijo in v zvezi z borbami, ki so sedaj v teku.

Tovariš Vidali je zaključil svoj govor s pozivom na vse tovariša, naj se obvežejo v akciji za okrepitev in obnovo partije, kar je odločilni pogoj za uspeh v volilni bitki.

Seja federalnega komiteja KPI

V soboto popoldne je bila skupna seja komiteja in kontrolne komisije Avtonomne tržaške federacije Komunistične partije Italije. Seja se je nadaljevala tudi v ponedeljek. Na njej se je razpravljalo o pripravi na prihodnjo volilno kampanjo.

Na seji je bilo soglasno sprejeto imenovanje tovarišice Marije Berneticke za namestnico sekretarja tržaške federacije. Prav tako je bil soglasno odobren seznam tovarišev, ki so določeni za člane Deželnega komiteja KPI.

Na seji se je mnogo razpravljalo o poročilu, ki ga je podal tov. Vidali v zvezi s pripravami volilne kampanje in je bila ustanovljena posebna komisija, ki bo izdelala tozadevni dokument za sekcije tržaške federacije.

Prav tako je bil odobren maksimalni načrt, ki ga je predložil tov. Giacomin o kampanji za obnavljanje članskih izkaznic in za rekrutacijo v letu 1958 in pismo, ki bo naslovljeno tovaršem v zvezi s tem važnim problemom.

Na ponedeljkovi seji sta Federalni komitej in Federalna kontrolna komisija počastila spomin tovariša Rika Malalana, ki je pravkar umrl in o katerem je govoril tov. Vidali.

Občni zbor CGIL v Križu

V tork, 5. novembra ob 20. uri bo v dvorani Ljudskega doma v Križu občni zbor krajevnega organizacije nove Delavske zbornice CGIL, na katerem bodo izvolili delegate za prvi kongres nove Delavske zbornice CGIL, ki bo v Trstu od 15. do 17. novembra.

Nova pobuda SZ za razorožitev

Sovjetska zveza je predlagala Organizaciji združenih narodov, naj razpusti sedanjo razorožitveno komisijo in njen ožji odbor ter namesto nje ustanovi stalno razorožitveno komisijo, v kateri bi bile zastopane vse članice te mednarodne organizacije. Tozadevni predlog je sporočil sovjetski zunanji minister Gromiko v posebnem pismu, ki ga je poslal generalnemu tajniku OZN Hammarskjöldu, katerega je prosil, naj ta predlog dostavi vsem članicam OZN. Gromiko je v svojem pismu poudaril, da dosežanje razpravljanje o razorožitvi ni dovedlo do nobenega sporazuma.

Eden izmed vzrokov je prav v tem, da v razorožitveni komisiji sodeluje le malo držav in da 70 držav, katerih narodi so prav tako zainteresirani na čim hitrejši rešitvi tega vprašanja, praktično ne sodeluje.

Ustanovitev krajevnega CGIL v Lonjerju

V tork se je vršil v Lonjerju ustanovni občni zbor krajevnega sekcije nove Delavske zbornice

Riko Malalan je umrl a njegov lik živi

Tovariš Riko Malalan je umrl. Ta vest je bridko edjeknila v srcih tržaških delavcev in komunistov, Slovencev in Italijanov. Zapustil nas je človek, ki je vse svoje izsiljenje posvetil stvar delavskega razreda, pravice in miru, stvari prijateljstva med tujci in našim narodom. Umrl je eden izmed ustanoviteljev Komunistične partije Italije.

Tovariš Riko je bil blaga duša, prijatelj z vsemi dobri in postojnimi. Sam siromasen, je skušal drugim pomagati — in jim je pomagal. Bil je ne le prijatelj, temveč zagovornik razaljanih in ponižanih. Skratka: velik človekoljub. Kot socialist najprej in kot komunist kasneje pa je vse do smrti povsod kjer je mogel, dajal svoj doprinos v borbah za pravice svojega naroda in delovnega ljudstva na splošno. Bil je velik rodoljub, a hkrati tudi neutrujen zagovornik bratstva med Slovenci in Italijani, zagovornik prijateljstva in miru med vsemi narodi. Bil je sinovsko vdan do Sovjetske zveze, kar je potrdil ob številnih prilikah, tudi tedaj, ko je bilo to združeno z velikimi žrtvami. Povsod je branil pravico in odločno nastopal zoper krivice. Kot dosleden antifašist in borben komunist je odločno nastopil tudi v obrambo slovenskega pridigarja, ki so ga ob neki priliki hoteli izgnati fašisti iz prižnice v openski cerkvi. Cela pa na popravo openske cerkve se je zavzel kmalu po končani zadnji vojni. (In to bi bili morali upoštevati tisti, ki so odločili, da naj blagega pokojnika ne spremlja zvonenje na njegovi zadnji poti!) Tovariš Riko Malalan je bil kot zaveden Slovenec tudi neutrujen prosvetni delavec. Četudi sam ni bil igrulec ali pevovodja, je vendar bil duša openske prosvetne društva. Bil je tudi član Glavnega sveta Slovensko-hrvaške ljudske prosvete in kot tak je po svojih močeh mnogo dobrega napravil za to srednjo prosvetno organizacijo. In ko je bilo potrebno, je naš dragi Riko prijel tudi za pero in pisal prispevke za časopise, Ljudski kolektor in druge publikacije.

Toda tovariš Riko je bil tudi vsoren mož in pravi družinski oče. Svojo družino je ljubil in bolelo ga je, da je ta zaradi njegovega političnega delovanja, zlasti v obli fašizma, morala veliko pretrpeti, bolelo ga je, da zaradi krivice ni mogel ljubljeno družino nuditi to, kar je najnuj potrebovala.

Kot človek je bil vedno dobre volje, nasmijan, poln živih misli. Tak je ostal tudi tedaj, ko ga je kruta bolezen priklenila na bolniško posteljo. Četudi je bilo malo upanja, da bi se ozdravel, je vendar upal (in to smo vsi, ki smo ga ljubili, upali!), da se bo to zgodilo. Še na smrtni postelji je izrazil željo, da bi mogel še obiskati Sovjetsko zvezo in se tudi tam radovati uspehov, ki jih je ta dežela socializma dosegla tudi na znanstvenem področju. Žal se to ni zgodilo in je on, ki je tako ljubil življenje — in ki se je toliko boril za doseglo boljše bodočnosti za vse ljudi, ki so dobre volje — legel v prerani, hladni grob.

Riko Malalan je umrl, a mi ga bomo ohranili v hvalničnem spominu. Vzgleđ njegovega življenja nam bodo v trajno vzpodbudo!

MIRKO KAPELJ

V Bonnu pozabljajo na nedavno preteklost

- Zakaj je Jugoslavija priznala Demokratično republiko Nemčijo
- Ubrati je treba pot zaupanja

Jugoslavija je uradno priznala Demokratično republiko Nemčijo in navezala z njo redne diplomatske odnose. To pa je silno vznevoljilo vlado bonnske republike in nekatere kroge na Zahodu. Tudi italijanski zunanji minister Pella je obzvaloval, da je jugoslovanska vlada napravila ta korak. Naslednje nameste da bi se stanje

ni pretrgati diplomatske odnose z Jugoslavijo, še nadalje pa so ostali v veljavi trgovinski odnosi med obema državama. V Zahodni Nemčiji se nadalje vodijo sovražna kampanja proti Jugoslaviji, kar prav gotovo ni v interesu pomiritve in mira v svetu.

Predsednik zunanje političnega odbora Zvezne ljudske skupščine Jugoslavije je v nedeljo obrazložil razloge priznanja Demokratične republike Nemčije in prekinitve stikov z bonnsko Nemčijo. Med drugim je Vlahović dejal, da je Zahodna Nemčija, odnosno njena vlada kakor nalašč izkoristila priliko 13-letnice osvoboditve Beograda za prekinitve diplomatskih odnosov z Jugoslavijo. Dejstvo je, da ni izključeno, da so ta sklep navedli iste sile s katerimi so se jugoslovanski narodi v nedavni minulosti dobro seznanili. Kot razlog za prekinitve diplomatskih odnosov so v Bonnu navedli jugoslovansko priznanje Vzhodne Nemčije. Toda priznanje DR Nemčije in ureditev normalnih diplomatskih odnosov z njo je samo pravni akt že prejšnjega priznanja dejstva, da sta dve nemški državi. S tem dejanjem je Jugoslavija hotela samo dosledno uveljaviti načela, na katerih že več let sloni vsa njena zunanja politika, zlasti pa načelo aktivnega sožitja.

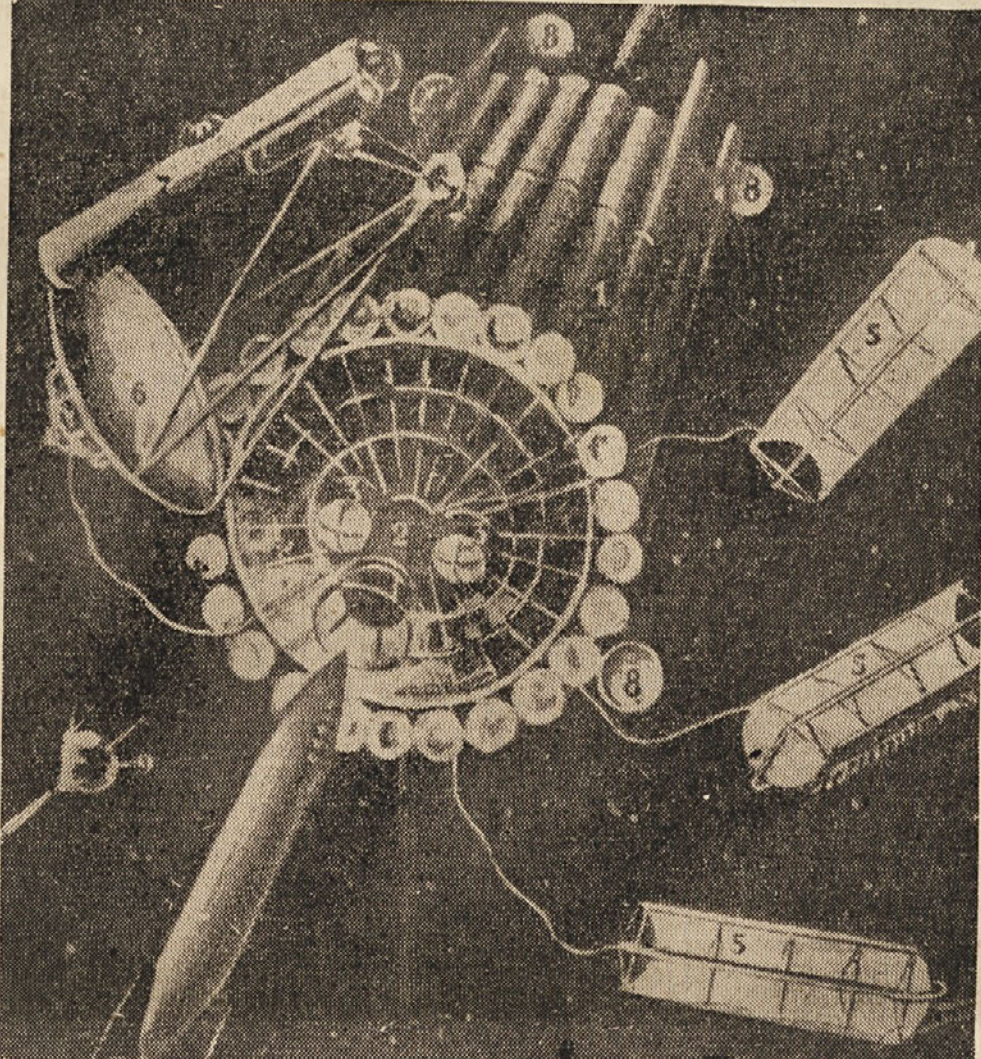
Obstajajo tudi dejstva, je nadaljeval Vlahović, da sta dve Nemčiji, da ni upanja, da bi v dogledni bodočnosti prišlo do združitve teh dveh držav, da je Jugoslavija že leta 1951 priznala Zahodno Nemčijo in da je bila prav Jugoslavija ena izmed prvih držav, ki je priznala bonnsko vlado in navezala z njo diplomatske odnose, da so bili s to državo, zlasti v zadnjih letih, razviti gospodarski odnosi, da ima ZSSR še več kot dve leti diplomatske stike z obema Nemčijama, da Jugoslavije ne zadene odgovornost za razdelitev Nemčije, ne za ovire na poti k njeni združitvi. Toda Jugoslavija je zainteresirana na tem, da bi prišlo do združitve Nemčije na demokra-

tičen in miroljuben način. Ta zainteresiranost je tem bolj razumljiva ako se upošteva, da je prav ta dežela mnogo pretrpela zaradi fašistične agresije, zaradi dveh svetovnih vojn, da je utrpela velika opustošenja, ki so jih povzročili prav nemški militaristi in fašisti.

Vlahović je nadaljeval, da se zdi, da so sile v Bonnu, ki so sprejele sklep o prekinitvi diplomatskih odnosov z Jugoslavijo hitro pozabile na minulost, ki je ostala jugoslovanskim narodom živo v spominu, ki živi v stotisočih grobov sinov jugoslovanskega ljudstva, ki jih jugoslovanski narodi še zmeraj čutijo in jih bodo še dolgo čutili kot breme v njihovem razvoju.

Toda v sedanjih pogojih ni več mogoča politika zaostritve mednarodnih stikov, marveč je potrebna odločna politika popuščanja in mednarodne pomiritve. Zato mora tudi Zahodna Nemčija, če hoče ponovno pridobiti zaupanje narodov, ki so toliko pretrpeli zaradi militarističnih agresij, uveljaviti politiko prijateljstva in sodelovanja s temi narodi, ne pa politike pritiska in izsiljevanja.

Nov sovjetski satelit

Sovjetski znanstveniki pripravljajo satelit, ki bo poletel na luno. Gornja slika prikazuje skico, kako bo izgledal nov satelit. Slika je pred nedavnim objavila neka sovjetska znanstvena revija. Zračna ladja bo sestavljena iz številnih cilindrov (1), v osrčju bo zaloga goriva (2); pod šte. 3 sta označena dva laboratorija, pod šte. 4 kabina za posadko, šte. 5 označuje kraj, kjer bodo nastanjene helioelektrične centrale, šte. 6: orjaški teleskop, šte. 7: observatorij. Za premike v vsemirju bodo služile majhne kozmične ladje (šte. 8 in 9)

kovnim akcijam in mobilizaciji javnega mnenja okrog problema ladjedelnic in te borbene stroke.

Z druge strani so pri nagli rešitvi problema zainteresirani tudi drugi delovni sloji, obrtniki, mali trgovci, podjetniki in kmetje, ki živijo in napredujejo če delavci zaslužijo, a se jim njihovi življenjski pogoji poslabšajo, če mora delavski razred kljubovati težkim trenutkom, če prejema nezadostne plače in če potrebna borba se bolj zmanjšuje njegove prejemke.

Nujno je potrebno, da borbo v ladjedelnicah, eno najdaljših in najtršjih, se jim naši del-

Roasio, Agostino Novella, Vittorio Vidali, Nella Marcellino in Erias Belardi.

Proslave se bo udeležila tudi delegacija Zveze komunistov Jugoslavije.

Azijska gripa je prodrla tudi do nas in zaradi oboletosti v uredništvu naš list prejšnji teden ni mogel iziti.

Naprosamo naše bralce da to blagohotno upoštevajo.

Delegacija KPI na proslavi Oktobrske revolucije v Moskvi

CK KP SZ je povabil KPI, naj pošlje svojo delegacijo na proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije, ki bo prihodnji teden v Moskvi.

Vodstvo KPI se je zahvalilo sovjetskimi tovaršim in sklenilo, da bodo delegacijo sestavljali naslednji tovariši: Palmiro Togliatti, Pietro Ingrao, Mauro Scoccimarro, Antonio

POLITIKA IN GOSPODARSTVO

Dovolj je spletk ameriških imperialistov!

- Nevarnost vojne na Srednjem vzhodu ograža tudi Trst in njegov promet
- Poziv Komunistične partije Italije

Spletke ameriškega imperializma na Srednjem vzhodu predstavljajo resno nevarnost za mir na področju, ki je za Trst in njegov promet življenjskega pomena. Tržaška Autonoma Federacija KPI sprejema kot svoj komunike KPI in poziva vse tržaške prebivalce, naj protestirajo in zahtevajo od vlade politiko mira.

Vodstvo KPI je objavilo naslednji komunike: «Komunistična partija Italije se obrača na vse delovne ljudi in jih opozarja na resnost položaja, ki je bil ustvarjen na Srednjem vzhodu. Turška vlada je po navdihu ameriškega državnega tajništva zbrala čete na meji s Sirijo in pripravila napad na omenjeno državo. VI. ameriško brodogradnišvo križari na morju ob sirjski obali kot v časih, ko je bila zadavljena svoboda in neodvisnost Jordanije. Ameriški zunanji minister je po brezuspešnem sčunvanju arabskih držav spregovoril besede jasne in težke grožnje proti sirjskemu ljudstvu, čigar edini zločin je ta, da zahteva nevtralnopolitično, obrambo svoje neodvisnosti, da se upira zahtevam velikih ameriških petrolejskih družb. Orožje, letala, ameriški vojaški svetovalci spreminjajo Turčijo v oporišče za vojaške in napadalne pustolovščine.

Po napadu na Egipt, po intervenciji v Jordaniji, in med tem ko je v teku nesramna vojna proti Alžiru, imperialisti ogražajo mir na Srednjem vzhodu, ponovno organizirajo ustrovalne gonje in silo za napad na osvobodilno gibanje arabskih narodov in za ohranitev svojih privilegiranih in izkoriščevalskih položajev na omenjenem področju sveta.

Danes si nihče ne more delati utvar, da bi napad na Sirijo ostal brez odgovora. Vlada v Damasku je izjavila, da je Sirija pripravljena z orožjem braniti svojo svobodo. Arabski narodi so izrazili svojo aktivno solidarnost z bratskim ljudstvom. Sovjetska zveza je opozorila, da ne bi mogla dopustiti obožoenega napada na Sirijo.

Imperialistična zarota proti Siriji grozi, torej, s sprožitvijo splošnega spopada in vsi vedo kako katastrofalen obseg bi zavzela danes tak spopad v osrčju Sredozemlja, na področju, kjer se srečujejo državni različni socialni ustroji in interesi mnogih narodov.

Italija ne more biti brezbržna in ostati ob strani sprčo tako vznemirljivih perspektiv. Potrebna in nujna je akcija Italije, ki bo ščitila mir, ki bo potrdila naše nasprotovanje proti vsakršni imperialistični agresiji proti Siriji, da se uprvi v korist neodvisnosti arabskih narodov. To je v interesu vseh državljanzov Italije, vseh plasti našega ljudstva, buržoazije in proletarcev, delavcev in kmetov, srednjega sloja; kajti interesi vsega naroda se prizadejo odpostrivitve napetosti v Sredozemlju in najvišja dobrota — mir — je ogražen.

Toda italijanska vlada odobrava in povečuje Eisenhowerjevo doktrino, zakriva imperialistične pustolovščine v imenu takotmetovane »zahodne solidarnosti«, napada Sovjetsko zvezo zaradi odločnih nastopov, ki jih je izvršila in jih vrši za obrambo miru na Srednjem vzhodu in za pravico arabskih narodov do svoje neodvisnosti. V trenutku, ko je tako temen in vznemirljiv položaj na Sredozemlju, edina pobuda zunanje politike italijanske vlade je bila ta, da je poslala veleposlanika k Čang Kaj Seku, znamenju tiranije, korupcije in podreditve imperialistom vseh narodov Azije in Afrike. Ta nesramna odločitev, ki je bila podvzeta na pobudo in predlog fašistov odkriva vso reakcionarno snov, ki se skriva za frazami o »neopatlantizmu«. Demagoški koraki poslancev Fanfania, kažejo nevednost sedanje italijanske zunanje politike, nudijo dokaz snubljenja, ki se ga klerikalni voditelji ne obotavljajo sklepati z najboljšimi zaslepljenimi silami skrajne desnice.

Komunistična partija Italije opozarja na takojšnjo nevarnost, ki jo tako politika predstavlja za našo državo. Pogubonosni vojaški pakt veže italijansko vlado z vlado Turčije, katere akcija je v središču provokacij proti Siriji. VI. ameriško brodogradnišvo se lahko posluži italijanskih pomorskih oporišč, katere so klerikalne vlade dale na razpolago temu brodogradništvu. Turško-ameriška zarota proti Siriji, razen tega, da ograža sprožitve splošnega spopada, lahko neposredno privede v spopad tudi Italijo.

Potrebno je, da italijansko ljudstvo, katero je ob drugih prilikah s zgodovinskimi borbami znalo najti široko zavezništvo proti vojni, spregovori glasno besedo, da protestira proti nevarni politiki klerikalne vlade, da brani svoj mir in mir na vsem svetu. Sirija je zahtevala intervencijo OZN za zaščito svoje neodvisnosti. Italija mora podpreti to zahtevo Sirije. Zahlevati mora, naj se posebna komisija OZN, ki bo dala jasnost nepristranosti, poda na poizvedovanje in da čuva nad vznemirljivim položajem na turško-sirjski meji. Italija mora odkrito izjaviti, da obsaja sleherni napad na Sirijo, da priznava pravico Siriji, da vodi nevtralnopolitično, da je v svoji hiši sama gospodar. Italija mora delovati, zato, da se bodo glavne veščile usedle okrog ene mize in da bodo dosegle sporazum, ki bo »amiral mir na Srednjem vzhodu in neodvisnost arabskih narodov ter bo proti vsakršni tujeju vmesvanju. Kdor izjavlja, da Italija nima moči in prestiza za tako pobudo omalozajuje našo državo. Kdor zagotavlja, da tako pobudo prepovedujeta Atlantski pakt in »zahodna solidarnost«, izpoveduje, da so pakti, ki so jih sklenile klerikalne vlade, proti avtonomiji in proti temeljnim interesom države.

Naj ponese komunisti našo obsodbo in naše proteste med ljudske množice. Pripravljeno smo razpravljati z vsemi ljudmi, ki so dobre volje — ne glede na to kakšna sta njihova vera in politično prepričanje — o tem, kaj se lahko naredi proti nevarnosti nove vojne.

Roke stran od Sirije! Mir na Srednjem vzhodu! Neodvisnost arabskim narodom in prijateljstvo z njimi!

VODSTVO KOMUNISTIČNE PARTIJE ITALIJE

Ves Trst naj podpre pravično borbo delavcev ladjedelnic

V Genovi zasluži kvalificirani delavec, ki dela na akord, povprečno po 49.000 lir na mesec. Enako kvalificiran delavec v Trstu pa zasluži od 6 do 10.000 lir manj kot njegov genovski tovariš. To se dogaja kljub temu, da se je v zadnjem času proizvodnja v Trstu povečala za 30%, od česar imajo podjetja velike koristi. Cene življenjskih potrebščin stalno naraščajo, dočim delavske mezde ostajajo praktično nespremenjene. Zahteve, ki jih postavljajo prizadeti delavci so bile izdelane na številnih sestankih, ki so se vršili v teku leta. Od začetka sindikalnih agitacij pa do danes so tržaški delavci stvalki skupno nad pol milijona delovnih ur. Razen tega niso opravili za okrog 300.000 izrednih delovnih ur. Iz tega sledi, da je bilo tržaško gospodarstvo prizadeto za okrog 160 milijonov lir, dočim so industrijska podjetja bila prizadeta za najmanj desetkrat toliko. Do vsega tega je prišlo zaradi trdovratnosti Confindustrie. Zato je v interesu vsega prebivalstva, da podpre tudi borbo za ločitev tržaških ladjedelnic od Confindustrie. (Na gornji sliki: pogled na Foro Ulpiano v Trstu, kjer je bilo prejšnji teden veliko enotno zborovanje stavkajočih delavcev).

Učvrstitev bratstva med KPI in KP ČSR

- ◆ Obisk češkoslovaške partijske delegacije v Italiji
- ◆ Pomen srečanja in posvetovanja med bratskimi partijami
- ◆ Učvrstitev mednarodnega komunističnega gibanja na načelih marksizma-leninizma

Prejšnji teden je bila v Rimu delegacija Komunistične partije Češkoslovaške, katero so sestavljali tovariši: Vladimír Koucký, član CK KP ČSR in glavni urednik partijskega glasila »Rude právo«, Pavel Majling, član prezidija KP Slovaške, Antonín Kreeč, sekretar KP za mesto Prago; Pavel Tomhauser, sekretar KP za okraj Banška Bistrica; Ulrich Kaderka, pomočnik načelnika oddelka za mednarodne zadeve pri CK KP ČSR, in Zlatko Tula član istega oddelka pri CK KP ČSR.

Delegacija je imela razgovore z delegacijo Komunistične partije Italije, katero so sestavljali tovariši: Palmiro Togliatti, generalni sekretar KPI, Luigi Longo, namestnik generalnega sekretarja KPI, člani tajništva KPI: Giancarlo Pajetta, Giorgio Amendola, Pietro Ingrao, Paolo Buffalini, Enrico Bonazzi, Mauro Socecarro, predsednik Centralne kontrolne komisije ter Arturo Colombi in Velio Spano, člana vodstva KPI.

Delegacija KP ČSR je obiskala tudi razna druga mesta in se razgovarjala z voditelji komunističnih organizacij v mestih: Neapelj, Florencia, Bologna, Modena, Reggio Emilia, Milano, Sesto San Giovanni, Genova in Sestri Ponente. Delegacija je obiskala številne ljudske in mladinske domove, za druge in druge zadržane ustanove, srečala se je z mnogimi člani partije iz baze ter z delavci in se z njimi razgovarjala. Razen tega se je delegacija srečala z voditelji Socialistične stranke v Rimu in v drugih mestih.

Razgovori med delegacijama KP ČSR in KPI, kakor tudi srečanja s perifernimi organizacijami KPI so potekali v prijetnem ozračju in so potrdili bratsko prijateljstvo, ki veže obe partiji. Ta srečanja so omogočila nadaljnji razvoj spoznavanja politike, ki jo vodita obe partiji, in problemov, ki jih rešujeta. Izmenjane so bile informacije glede pridobitev, ki jih je doseglo češkoslovaško ljudstvo v gradnji socializma in borbi, ki jih vodi italijanski delavec za demokratično in socialistično prenovitev Italije.

E. Roosevelt o ZSSR

Eleonora Roosevelt, žena pokojnega predsednika ZDA je pred nedavnim obiskala Sovjetsko Zvezo. Po povratku v domovino je izjavila, da občuduje SZ, deželo socializma. To izjavo je podala v intervjuju za ameriško televizijo. Izjavila je tudi, da ko Hruščev govori o miru in o nesmiselnosti vojne, misli iskreno.

dar služkinji. »Prinesite konjak, žena je padla v nezavest.«
«Tako, gospod!» se oglasi dekla. «In kaj naj prinesem za gospo?»

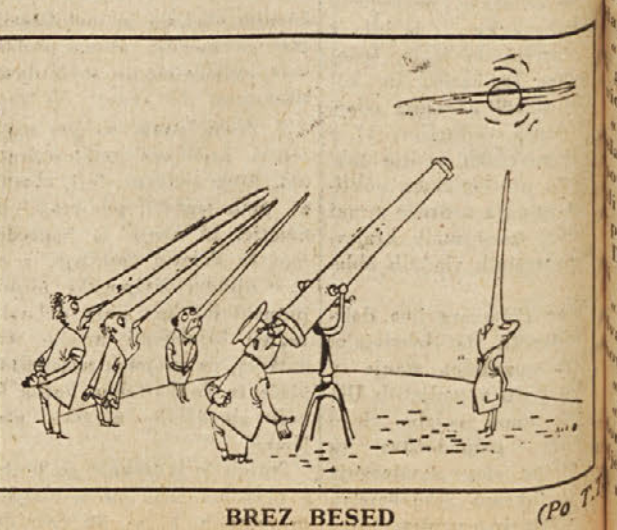
NA ZELENISKI POSTAJI
»Brzovlak pride čez pet minut, odgovori prometnik potnikju, »potniški vlak pa šele čez dve uri. Kljub temu bi vam svetloval, da počakate potniški vlak, ker tukaj ustavi.«

Kontrolni organi na Madžarskem

Vlada LR Madžarske je izdala zakonski osmetek o ustanovitvi organov družbene kontrole v deželi. Z zakonom o družbeni kontroli bo rjeno delovanje njenih organov v industriji, kmetijstvu, prebi, kakor tudi gospodarski javnosti družbenih organizacij. Centralni organ, ki se bo imenoval centralna komisija, koordiniral delovanje podobnih komisij v mejah občin, občin in mest. Te organe bodo lila posamezna podjetja, glavina naloga teh komisij, da bodo vodile borbo pr razpisanju, protizakoništvu in posameznikov ali gospodarskih podjetij, obenem pa bodo vodile kontrolo nad delovanjem pogoji v javnih službah.

Centralizem v ilegali

To je trajalo vseh dvajset let. V nekaterih krajih se je partija obrnila samo z osebo povezavo, pismi, študijem, informacijami ter s časopisi in brošurami za izmenjavo miselnosti in kroženje idej, kar se je tiskalo skrivaj. Tudi to notranje življenje partije je bilo demokratično, toda s centralizacijo, ki je bila zaradi potrebe velika in je sledela na specializiranem tehničnem in organizacijskem aparatu in tovariših, ki so bili politično kvalificirani.

Volitve v občinske odbore in zbere proizvajalcev v Jugoslaviji

V nedeljo 20. oktobra so v Jugoslaviji in sicer v republikah Sloveniji, Hrvatski in Makedoniji volili odbornike za občinske zbere, preteklo soboto in nedeljo pa so bile v istih republikah volitve v zbere proizvajalcev. Tako prve, kot druge volitve, so bile velikega pomena, saj so bile to prve upravne volitve, potem, ko je bila izvedena velika upravna reorganizacija, s katero so zelo pomostavili ves upravni ustroj, zmanjšali število okrajev, ustungh velike občine, komune, in jim dali vse pogoje za samupravljanje.

Udeležba na volitvah je bila velika. Tako je na občinskih volitvah v republikah Sloveniji zbralo 84,4% vpisanih volilnih upravičencev. V območnih krajih, to je v okraju Nova Gorica je glasovalo od 78.346 vpisanih 66.576 volilcev, v okraju Koper pa od 69.157 vpisanih 61.778 volilcev. Udeležba na volitvah bi bila prav gotovo se večja, ako ne bi razsajala takoj mevnovana azijska gripa.

V Sloveniji je na občinskih volitvah kandidiralo skupno 6041 kandidatov, od katerih je bilo izvoljenih 2973 odbornikov.

Za letošnje volitve je bil uveden nov volilni zakon. Volitve so bile tajne in demokratične. Volitev so na volišču prejele glasovnice z imeni kandidatov, ki so bili kandidirani na raznih predvolilnih zborovanjih. Torej ni več kroglje, temveč kandidatske liste z imeni. Kandidatov je bilo mnogo več kot pa je običajnih mest, kar je nudilo volivcem možnost, da izberejo tiste, ki so jim najbolj po volji in za katere so lahko gotovi, da bodo vložili ves svoj trud do dobrega upravljanje občin.

Pred volitvami so bili po vseh krajih volilni shodi ali sestanki. Na njih so volitve obravnavali

sevišnja vprašanja občin. Nise govorili le o načrtih za bodočnost in torej sestavljali volilne programe, pač pa so obravnavali tudi delovanje dosedanjih odborov; pohvalili kar je bilo blave vredno in kritizirali kar ni bilo pravilno. Zato so predvolilni shodi in sestanki obenem nekak obracun dosedanjega delovanja. Na teh shodih in sestankih so bili tudi izbrani novi kandidati. Teh ni predlagala oblast ali stranka, pač pa volivci sami. Prav to predstavlja nov in lahko rečemo velik korak naprej v demokratičnem sistemu oblasti.

Kot je znano obstaja sedaj v Jugoslaviji nekaj dvodolmni sistem ne le v republikah in okrajnih skupščinah, temveč tudi v komunah, kjer predstavljajo občinski odborniki enotno zbor proizvajalcev pa drugod, zveza in ministarstvo obliki. V današnjih komunah, se razpravlja in odloča o mnogostevilnih gospodarskih in drugih vprašanjih družbenega samupravljanja, ki se povsem neposredno ličejo življenjskih interesov in potreb prebivalstva na področju občin. Zbor proizvajalcev zastopa na občini vse vrste proizvajalnega prebivalstva, zato predstavlja varen činitelj v zastopstvu interesov proizvajalcev. Ta zbor je posebno vreden v večjih krajih, kjer je ta ali ona industrijska obrtna ali trgovaška panoga bolj razvita. Seveda velja to tudi za področje kmetijstva.

V Sloveniji imajo občinski odbori proizvajalcev skupno 2469 odborških mest. Za ta mesta je na sobotnih in nedeljskih volitvah kandidiralo skupno 4279 kandidatov. Tudi tokrat je bil odstotek volilcev, ki so opravili svojo državljansko dolžnost izredno visok in bi bil prav gotovo še višji, ako ne bi se vedno razsajala gripa.

ZA VSAKOGAR NEKAJ

PRI ZDRAVNIKU
Moj sinko je bil pri zdravniku. Ko se je vrnil domov, sem ga vprašal, kako je bilo. Dečko mi kaj hitro odgovori:
»Zelo dobro! Doktor je ves čas samo telefoniral z mojim trebuchom!«

STEKLENICA SLIVOVKE
Učiteljica je naročila svojim učencem naj iz starih revij ali

časopisov izrežejo po eno sliko, ki bo njihovim očetom najbolj po volji. Naslednjega dne je imela učiteljica pred seboj celo zbirko najrazličnejših slik. Kaj vse so otroci prinesli! Toda med vsemi je bila najbolj duhovita slika, ki jo je prinesel Pepček. Ta je namreč skrbno izrezal veliko steklenico slivovke.

NEZAVEST
»Hitro, hitro« zavpije gospo-

KULTURA IN ZNANOST

Nekaj neposrednih vtisov o Leninu

13. novembra 1922 četrem kongresu Komunistične internacionale. Večgeorgijska dvorana v Pragi se zdi kakor svetilnica... Vsa moja duša je oko in oko je duša...

Današnja Moskva

Moskva ima danes nad 6 milijonov prebivalcev. Pred 49 leti, to je ob Oktobrski revoluciji, je živelo v tem mestu okrog 1.850.000 ljudi.

Teža oblakov

Če bi oblak padel na tla, bi porušil mesto Za prevoz majhnega oblaka po kopnem bi potrebovali 130 tovornih vagonov

Dve premieri Slovenskega narodnega gledališča za Tržaško ozemlje

O'Neillova drama: "Strast pod brestii" 14. oktobra nam je nudilo slovensko narodno gledališče v Trstu in dvorani pri Sr. Ivanu novo premiero...

"Naši ljubi otroci" sobota, 26. oktobra zvečer je bila v dvorani na stadionu «1. maj» druga letosnja premiera Slovenskega narodnega gledališča za Tržaško ozemlje.

Očetovska dobrot

Utihnila je tudi tretja kletica Internacionale in za trenutek je nastala tišina kakor v cerkvi. Iljič ima besedo. Začenja njegov glas nima nič nenavadnega.

Vladimir I. Lenin genij Oktobrske revolucije

Ob 40. obletnici velike Oktobrske revolucije, ko ves svet občuduje ogromen razvoj in napredek prve dežele socializma, katere znanost je te dni stopila na prvo mesto...

Jugoslovanska literatura v kitajščini

Pred kratkim je kitajsko združenje pisateljev objavilo v Pekingu zbirko pripovedk 21 jugoslovanskih književnikov. To je prvič, da imajo kitajski ljubitelji pripovedništva priložnost se seznaniti boljše s sedanjo jugoslovansko književnostjo v pripovedni prozi.

Olajšave na predstavah SNG

Lani je Slovensko narodno gledališče sprožilo zamisel o krogu prijateljev SNG, med katero je razdelilo snopče s kuponji, ki veljajo za vse predstave na ozemlju.

AREL ČAPEK: Kako je izgubil trgovca Hirsch (DETEKTIVSKA POVEST)

Hirsch iz Dolge ulice v Pragi je imel trgovino z usnjem. Ob raznih prilikah je prodajal tudi perzijske preproge... Gospodinja pomočnica je stekla gor in se čez nekaj trenutkov vrnila vsa iz sebe.

Gospodinja pomočnica je stekla gor in se čez nekaj trenutkov vrnila vsa iz sebe. "Moj Bog", je dejala pomočnica, "saj gospod Hirsch ni vzelčeljen v splohi nicašar; gospodinja pa pravi, da skozi stanovanje ni mogel iti, saj bi moral skozi njeno sobo." "Skozi trgovino tudi ni šel," je odvrnil pomočnik. "Danes sploh ni bil v trgovini. Samo zaradi pošte me je klical v pisarno."

Hirschu. Povedal je le, da je bil zjutraj pri njem zaradi nekih jermenov, da pa ni opazil nič posebnega. In dodal je, da je imel vtis, da je bil tisto jutro Hirsch se bolj rahel kot ponavadi. In prav tako, da mu je tudi dejal, da hujša. Po daljšem pogovoru, ali bolje rečeno zasliševanju, je detektiv dejal Lebedi: "Če bi Hirsch se bolj shujšal, ko kofra ni izgubil. Vsaj kakva kost ali kakka željusa bi ostala po njem kajne? In v zktovki ga tudi niste odnesli. A vi ste ga zadnji videli..." Zadeva je postala zares mučna...

ga vprašal, ali je bil za trgovskim potnikom Lebedo še kdo drug pri šefu Hirschu. Trgovski pomočnik je pritrdil, da dodel, da njegov gospodar ni maral, da bi o tem sploh črhnil. "Brigajte se za usnje", je pravil, "preproge za vas ni. To je moja stvar." "Jasno", se je nasmehnil Mejlžik, "ker so preproge pritohtapljeue. Kar poglejte. Niti ena nima evrinske plombe. Če bi Hirsch ne bil ze med rajnimi, bi imel vrtaje sitnost in plačal bi globe, da bi se od jeze zgzel. Torej, kdo je bil tu?" "No," je odvrnil pomočnik, "okrog enajstih se je pripeljal z avtom neki armenski ali kdo ve kak Zid, debeluhlen in rumenkast. Vprašal je, menda po turško, ko gospodu Hirschu. Pokazal sem mu gor v pisarno. Za njim je šel sluga, dolg in suh kakor trska in črn ko vrug. Na ramah je nesel pet velikih zvitih preprog in z Vaclavom sva se čudila, koliko zmore. Sla sta v pisarno in ostala tam kakie četrti ure. Midva se zanju misva več znenila, le pogovor sem slišal vse čias. Potem je po stopnicah prilezel sluga in nesel na rami samo štiri zvitve preproge. Aba, sem si mislil, sef je spet eno kupil. Armence pa se je med vrati pisarne ohrnul in gospodu Hirschu se nekaj rekel, le kaj, nisem razumel. Potem je dolgin prevallil preproge v avto in odpeljala sta se. O tem sem molčal, ker to ni bilo za naš nise novega. Takih prepregarjev je hodilo k nam več in vsi so enaki sleparji."

Zavedajoč se, da je pretižna večina slovenskega prebivalstva v Trstu in okolici v gmotnih težavah in mnogi ljubitelji gledališča ne zmorejo potrebnega denarja za sicer nepopravno vstopnino in se zaradi tega nehoti izločajo iz vrst obiskovalcev gledaliških predstav, je vodstvo SNG z letošnjo sezono uvedlo posebne legitimacije, ki so označene s črko Z, kar pomeni "znajznan". Lastniki take legitimacije bodo na predstavah, ki jih bo uprava majavila za Red Z kupili sedež po globoko znizani ceni (110 lire), medtem ko bodo za ostale obiskovalce veljale običajne cene. Legitimacije so na razpolago vsem prosestnim in sindikalnim organizacijam v upravnih pisarni SNG, ul. S. Vito 1, telefon 38-2-36. Neorganizirani, ali neveljavni upokojenci, brezposelni, invaidi, vdove in ostali interesei iz Trsta in mestne okolice, lahko legitimacije dvignijo tudi osebno. Predstave za Red Z bodo v dvorani pri Sr. Ivanu, ali v Auditoriju. Pravila me olajšave ne bodo veljale za premiere in prvo ponovitve.

Nova letalska proga

Pred kratkim so v Sovjetski zvezi upostavili letalsko zvezo med Moskvo in Irkutskom z najmodernejšim potniškim letalom "Tupoljev 104". To veliko potniško letalo leti v visini 12 do 13 km s hitrostjo 850 km na uro. Razdalja med Moskvo in Irkutskom znaša 6000 km.

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Vprašanje dvojezičnih tabel

Predsednik pokrajinske uprave prof. Gregorčič je pred dnevi pisмено odgovoril pokrajinskemu svetovalcu...

Pravnost državljanov, ki jo predvideva ustava. Pomanjkanje zakonske določbe v vsakem primeru ne prepoveduje...

Tri druge sekcije presegle cilj v nabiranju prispevkov za tisk

V zadnjih dveh tednih sta tudi sekciji Curiel in Kolonkovec presegle cilj, dočim je sekcija Magdalena...

- Tokrat so se izkazale sekcije Curiel, Kolonkovec in Magdalena
Število zamudnikov se vedno bolj krči

sicer vedno manjše število sekcij. Repentabor, Boljunc, Mačkoviče in Arzenal...

To je še bolj očitno za sekcije na podeželju, kjer ni posebnega položaja nekaterih tovarnih in kmetijskih skupin...

LESTVICA

- Opčine 151%
Sv. Ana 140%
Sv. Ivan 126%
Milje 117%
Pončana 110%
Sv. Jakob 104%
Trehčje 104%
Kolonkovec 102%
Curiel 101%
Magdalena 100%
Dolina 100%
Domjo 100%
Rojan 91%
Barkovlje 87%
Sv. Alojz 85%
Skedenj 80%
Barriera 70%
Aecag 66%
Tomazič 56%
Pratolongo 55%
Sv. Vid 48%
Greta 36%
Sv. Križ 35%
Zgonik 35%
Prosek 32%
Tov. strojev 26%
Nabrežina 10%
Sempolj 10%
Devin 10%
Sv. Marko 6%

Nova določila za obmejni prehod

Pred dvema tednoma se je zaključilo zasedanje mesane italijansko-jugoslovanske komisije za izvajanje videmskega sporazuma o obmejnem prometu...

Potrebno je izboljšati prometne zveze s Komenskimi Krasom

ZA TEDEEN DNI

NOVEMBER
Sobota, 2. - Verne duše, Nedejla, 3. - Just, Bogom
Ponedeljek, 4. - Karel, Dr. Tork, 5. - Caharija, Sava Sreda, 6. - Lenart, Ratiša
Cetrtek, 7. - Engelbert, Zka (ščip)
Petek, 8. - Begomir, Mirk

RADIO ODDAJE

SOBOTA: 16. Mozart: dalni kvartet v d-molu - Oddaja za najmlajše...

Za dvolastnike

Obveščamo vse dvolastnike, ki nameravajo prevzeti preko obmejnih blokov kakršne koli kmetijske pridelke...

Številne sekcije naše federacije so že dosegle in presegle cilj v nabiranju prispevkov za naš tisk...

Sovjetski pesniki med našo mladino

Tržaško demokratično ljudstvo, zlasti pa Križani in Miljčani, se bodo še dolgo spominjali izrednih in navdrev dražih gostov...

Vtisi o Leninu

Zadeva je namreč sledeča: Ves spodnji Kras, tako imenovani Komenski Kras je zelo slab povezan s prometnimi sredstvi v smeri proti Trstu...

Sporočilo kontrolne komisije

Federalna kontrolna komisija se je sestala dne 24. oktobra na plenarno zasedanje in razpravljala o poročilu federalne kontrolne komisije in pregledovalcev računov naše federacije...

Sveži grobovi

Riko Malalan

V sredo popoldne je bil na Opčinah pogreb tovariša Rika Malalana. Že v zgodnjih popoldanskih urah se je začela zbirati pred njegovim domom na Bazoviški cesti množica ljudi...

Mati Vilhelmova

V ponedeljek popoldne, skoraj ob istem času kot Riko Malalan, je umrla tudi Mati Vilhelmova z Opčin. Dokončala je svojo trnjevo pot v častljivi starosti 85 let.

Marijo Sila

Na čelu naših slovenskih gledališč, napredek in usoda tujkrajnjega slovenskega ljudstva tako pri srcu.

Pogodba gradbene stroke

Z aradi spora, ki je nastal med delavci gradbene stroke in podjetniki, ker slednji niso hoteli priznati vseživljenjske delovne pogodbe...

Pokrajinski svet je uspel dopolniti postavke izdatkov

Prejšnji ponedeljek, 21. oktobra, se je sestala pokrajinska sveta komisija, ki jo vodi predstavnik državnega sveta...

Razprava o šolskih štipendijah

Činec, ker bi povečalo brezbrizne mnogih dijakov, ki ne jemljejo šole preresno. Predlagal je, naj za srednje šole nastane sedanjim kriterij ali pa naj se znižajo ocene le za eno točko...

Mario Sila

Prejšnji ponedeljek je za vedno zatisnil oči nekdanji veliki slovenski igralec in režiser Mario Sila. Podlegel je po kratki bolezi. Prav zadnje dni je bil nezavesten in v velik osebni prijatelj.

Strelščice pri Repentabru

Prejšnji teden je prišla v Repentabor posebna komisija, se vključila pa tudi predstavnik pokrajinske uprave, med katerimi je bil tudi tov. Grbec, predstavnik vojske in civilnega tehničnega urada.

ZAHVALA

Vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin in spremili na zadnji poti našega dragega moža, očeta in deda

RIKA MALALANA

se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala naj gre predstavnikom Komunistične partije, SHLP, prosvetnim društvom in drugim političnim in množičnim organizacijam, trebenski godbi in pevskega zboru ter neštetim darovalcem vencev in cvetja.

Ni naš ljubi otroci

Prosek
Sobota, 2. nov. ob 19.30: film 'Senza peccato...'; film 'Tanus'.
Nedejla, 3. nov. ob 16. uri: ponovi.
Ponedeljek, 4. nov. ob 16. uri: 'Etil sem voljak' (Erovo solato); film 'Inaltita'.
Sreda, 6. nov. ob 19.30: vrhovno dvakrat zadržano (Lodig colpicce due te); film Warner Bros.

Nicola Manzari

Naši ljubi otroci
Prosek
Sobota, 2. nov. ob 19.30: film 'Senza peccato...'; film 'Tanus'.
Nedejla, 3. nov. ob 16. uri: ponovi.
Ponedeljek, 4. nov. ob 16. uri: 'Etil sem voljak' (Erovo solato); film 'Inaltita'.
Sreda, 6. nov. ob 19.30: vrhovno dvakrat zadržano (Lodig colpicce due te); film Warner Bros.

KINO

Prosek
Sobota, 2. nov. ob 19.30: film 'Senza peccato...'; film 'Tanus'.
Nedejla, 3. nov. ob 16. uri: ponovi.
Ponedeljek, 4. nov. ob 16. uri: 'Etil sem voljak' (Erovo solato); film 'Inaltita'.
Sreda, 6. nov. ob 19.30: vrhovno dvakrat zadržano (Lodig colpicce due te); film Warner Bros.